

ශ්‍රී ලංකාවේ ආපදා කළමනාකරණය පරිපාලන දුර්වලතා පිළිබඳ සිද්ධි අධ්‍යයනයක්

ජායාරූපයේ අයිතිය: සන් ක්වාන් හුන්ග්

වෙරිටේ රිසර්ච් හි ආර්ථික විද්‍යා පඨේෂණ කණ්ඩායම විසින් මෙම අධ්‍යයනය සිදු කරන ලදී.

මෙම කණ්ඩායමට අගානි බස්නායක, ලහිරි ජයසිංහ, තාපියා නොකි, සහ සුරේනි වීරතුංග ඇතුළත් වේ. සංස්කරණ සහාය ශමාරා චන්තමුණි විසින් සපයන ලදී. සමස්ත පර්යේෂණ හා සංස්කරණ අධීක්ෂණය සුභාමිනී අබේසිංහ සහ නිශාන් ද මැල් විසින් සපයන ලදී.

ඔබේ අදහස් හා ප්‍රතිචාර: publications@veriteresearch.org යන විද්‍යුත් ලිපිනය වෙත යොමු කරන්න.

1) සමස්ත සමාලෝචනය

ශ්‍රී ලංකාවේ, පවත්නා බරපතල පරිපාලන දුර්වලතා නිසා ඇතිවන ගැටළුබොහෝ විට හඳුනා ගැනෙන්නේ රටෙහි පවතින ප්‍රතිපත්ති, නියාමනයන් හා නීති රාමුව නිසා ඇති වන ගැටළු ලෙසය. මෙහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙසින්, ගැටළු විසඳීමට ගනු ලබන ක්‍රියාමාර්ග, මැදිහත්වීම් වැඩි අවධානයක් යොමු කරන්නේ ප්‍රතිපත්ති, නියාමනයන්, නීති වෙතය. මෙම සිද්ධි අධ්‍යයනය මගින් ශ්‍රී ලංකාවේ මුල් බැස ඇති අඩුවෙන් අවධානය යොමු වන ගැටලුවක් වන දුර්වල පරිපාලනය පිළිබඳ අවධානය යොමු කරයි. මෙම අධ්‍යයනය පාදක කරගෙන ඇත්තේ ලංකාවේ ආපදා කළමනාකරණයේ පවතින පරිපාලන දුර්වලතා සහ එහි ප්‍රතිඵලයයි. එහෙත් මෙම ගැටලුව, ආපදා කළමනාකරණයට පමණක් සීමා නොවුණු, අනෙකුත් ක්ෂේත්‍රවලදී පරිපාලනයේ පවතින ගැටලුවක පිලිබිඹුවක් විය හැක.

1.1) ගෝලීය සන්දර්භය

ලෝක ආර්ථික සමුළුව මගින් ප්‍රකාශයට පත් කරනු ලැබූ ගෝලීය අවදානම් වාර්තාව මගින්, 2017, 2018 සහ 2019 යන වසර තුන තුළදීම ලෝකය මුහුණ දී ඇති ප්‍රධානතම අවදානම ලෙස බරපතල කාලගුණික තත්වයන් හඳුනා ගෙන තිබේ. 2019 වසරේ වාර්තාවට අනුව සිදුවීමේ හැකියාව ඉහලම අවදානම් වන්නේ බරපතල කාලගුණික තත්වයන්, දේශගුණික විපර්යාස අවම කිරීමට අසමත්වීම සහ ස්වභාවික විපත්ය. එසේම මෙම අවදානම් ක්‍රිත්වය, ඉතා ඉහල අයහපත් බලපෑමක් ඇති කල හැකි අවදානම් දහය අතර ශේෂගත කර ඇත.¹

එපමණක් නොව, ජර්මන්වොච් ගෝලීය දේශගුණික අවදානම් දර්ශකය මගින්, 2017 වසරේ බරපතල කාලගුණික තත්වයන්ගෙන් වඩාත්ම බලපෑමට ලක්වූ රටවල් තුන ලෙස පියේටෝ රිකෝ (Puerto Rico), ශ්‍රී ලංකාව සහ ඩොමිනිකාව ශේෂගත කොට ඇත. මෙම දර්ශකය ලෝකයේ රටවල් 183 ක් සඳහා බරපතල කාලගුණික තත්වයන්ගෙන් සිදුවන බලපෑම් තක්සේරු කරයි.²

‘ආපදා කළමනාකරණය’ යනු ස්වභාවිකව සිදුවන, මිනිස් ක්‍රියාකාරකම් නිසා සිදුවන, තාක්ෂණිකව හෝ ජීව විද්‍යාත්මක යන ඕනෑම හේතුවක් මත සිදුවන ආපදාවන්ගේ, විනාශකාරී බලපෑම් අඩු කිරීම සඳහා වූ මූලික රාමුවයි.

1.2) ශ්‍රී ලාංකීය සංදර්භය

ශ්‍රී ලංකාවේ සෑම වසරකම සිදුවන වඩාත් සුලභ ස්වභාවික ව්‍යසනයන් තුන වන්නේ ජලගැලීම්, නියඟ සහ නාය යැම්ය. මෙම ව්‍යසන, විශාල මිනිසුන් පිරිසකගේ ජීවිත වලට සහ ජීවිකාවන්ට බලපෑම් සිදුකරයි. පවත්නා දත්ත වලට අනුව, 2009 සිට 2018 දක්වා වන කාලය අතරතුර මිලියන 1.98 ක පුද්ගලයන් ප්‍රමාණයක් වාර්ෂිකව ජලගැලීම් වලින්, නියඟයෙන් සහ නාය යැම් වලින් විපතට පත්ව ඇත.³ 1998-2017 අතර කාල සීමාව තුළ මෙම ව්‍යසනයන්ගෙන් වාර්ෂිකව සිදුවූ ආර්ථික ආලාභය වාර්ෂික දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයෙන් 0.3% ක පමණ බව ඇස්තමේන්තු කර ඇත.⁴

ශ්‍රී ලංකාව මුහුණ දුන් වඩාත්ම ව්‍යසනකාරී ස්වභාවික ආපදාව වූ 2004 සුනාමියෙන් පසුව, ශ්‍රී ලංකාව විසින් 2005 වසරේ අංක 13 දරණ ව්‍යසන කළමනාකරණ පනත බලාත්මක කරන ලදී.⁵ මෙම පනත මගින් ශ්‍රී ලංකාවේ ආපදා කළමනාකරණ රාමුව සඳහා පදනම සපයන ලදී. මෙම රාමුවෙහි අරමුණ වන්නේ, ‘මෙවන් ආපදාවන්ගේ ප්‍රතිඵලයන්ගෙන් ශ්‍රී ලංකාවේ මිනිස් ජීවිත, මිනිසුන්ගේ දේපළ සහ පරිසරය ආරක්ෂා කිරීමයි’.⁶

ස්වභාවික ආපදා වලට ලක් වීමට ඉහල අවදානමක් ඇති සහ එම ආපදා නිසා විය හැකි අහිතකර බලපෑම ඉතා ඉහල වන රටක් ලෙස හඳුනා ගෙන ඇති ශ්‍රී ලංකාවට මනා ලෙස සැකසූ ආපදා කළමනාකරණ රාමුවක් තිබීම සහ එය මනා ලෙස ක්‍රියාත්මක කිරීම විශේෂයෙන් වැදගත් වේ.

1.3) සිද්ධි අධ්‍යයනය

2005 පනතත් සමගම ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රමාණවත් යැයි සැලකිය හැකි ආපදා කළමනාකරණ රාමුවක් ඇති වීයී මෙම පනතින් නියම කොට ඇති පරිදි, ආපදා කළමනාකරණය සම්බන්ධයෙන් ඉහලම වගකීම පැවරී ඇත්තේ ව්‍යසන කළමනාකරණය සඳහා වූ ජාතික සභාවටය (ජාතික සභාව). මෙම ආපදා කළමනාකරණ රාමුව ප්‍රායෝගික වශයෙන්, එලදායීව ක්‍රියාත්මක නොවීමට හේතු යම් තරමකට පැහැදිලි කිරීම මෙම සංකීර්ණ සටහනේ අරමුණයි.

ක්‍රමවේදය: පරිපාලන මට්ටමෙන් ශ්‍රී ලංකාවේ ව්‍යසන කළමනාකරණ රාමුව ක්‍රියාත්මක කෙරෙන ආකාරය සම්බන්ධයෙන් අවබෝධයක් ලබා ගැනීම උදෙසා, වෙරටේ රිසර්ච් ආයතනය භාවිතා කළේ තොරතුරු දැනගැනීමේ අයිතිය (සාම්ප) තහවුරු කල තොරතුරු දැනගැනීමේ පනතයි.⁷

සොයාගැනීම්: මෙම විමර්ශනය මගින් ශ්‍රී ලංකාවේ ආපදා කළමනාකරණයට අඩපන කරන ප්‍රධාන පරිපාලන දුර්වලතා දෙකක් සොයාගැනිණි.

1. ව්‍යසන කළමනාකරණය සඳහා වූ ජාතික සභාව තීරණ ගැනීම සඳහා රැස්වී නොමැත;
2. ව්‍යසන කළමනාකරණය සඳහා වූ ජාතික සභාව ඔවුන්ට පැවරුණු ඉහලම වගකීම් පැහැර හැර ඇත.

1.4) පරිපාලනයේ දුර්වලතා

මෙම සිද්ධි අධ්‍යයනය මගින් සොයාගැනුණේ ශ්‍රී ලංකාවේ පවතින ආපදා කළමනාකරණ රාමුවේ විධිවිධාන ක්‍රියාත්මක කිරීමට 2005 සිට මෙතෙක් බලයට පත් වූ සෑම රජයක්ම අසමත් වී ඇති බවයි.

මෙම අධ්‍යයනයෙන් හඳුනා ගත් පරිපාලන දුර්වලතා, අනෙකුත් ක්ෂේත්‍ර වලටද අදාළ කර ගත හැකි මෙවැනිම, පරිපාලනයේ දුර්වලතාවයන් කසල බැහැර කිරීමේ සිට, විදුලි උත්පාදනය, පරිසරය සුරැකීම සහ ජාතික ආරක්ෂාව දක්වා වූ විවිධ ක්ෂේත්‍රයන්හි දකින්නට ලැබෙන ගැටලුවකි.

මෙම සොයා ගැනීම් තුළින් පැහැදිලි වන්නේ, ආපදා නිසා

ජීවිත සහ ජීවනෝපයන්ට සෑම වසරකම විශාල හානියක් සිදුවන්නේ, නීති, නියාමනයන් සහ ආයතනික ව්‍යුහයන් නොමැති නිසා නොව, පවතින ඒවා ඵලදායීව ක්‍රියාත්මක කිරීමට අදාළ පරිපාලනය අසමත් වීම නිසා බවයි. ස්වාභාවික ආපදා නිසා වාර්ෂිකව සිදුවන හානි ඇතැම් වසරවල රටෙහි සමස්ත ආර්ථිකයටම අහිතකර බලපෑම් ඇති කරයි.

මෙම සිද්ධි අධ්‍යයනයෙන් පෙන්වා දෙන්නේ, ශ්‍රී ලංකාව නව නීති, නියාමනයන් සහ ආයතනික රාමු හඳුන්වා දෙනවාට වඩා වැඩි අවධානයක් යොමු කළ යුත්තේ, දැඩි ලෙස මුල් බැසගෙන ඇති ගැටළුවක් වන පරිපාලන අසාර්ථකත්වයන් සහ දුර්වලතා නැති කිරීමට බවයි.

2) මූලික සොයාගැනීම්

ආපදා කළමනාකරණය සම්බන්ධයෙන් ඉහලම වගකීම පැවරී ඇත්තේ ව්‍යසන කළමනාකරණය සඳහා වූ ජාතික සභාවටයි. ව්‍යසන කළමනාකරණ ප්‍රතිපත්ති හා සැලසුම් අනුමත කිරීම, වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම සහ හදිසි අවස්ථාවන්ට ප්‍රතිචාර දැක්වීම මෙම සභාව සතු වගකීම වේ. ආපදා කළමනාකරණයට සම්බන්ධ වන අනෙකුත් ආයතනයන්, මෙහෙයවන, සම්බන්ධීකරණය කරන සහ අධීක්ෂණය කරන කරන වගකීමද පැවරී ඇත්තේ මෙම ජාතික සභාවටයි. මෙම ආයතනයන් වන්නේ (අ) ආපදා කළමනාකරණ අමාත්‍යාංශය, (ආ) ආපදා කළමනාකරණ මධ්‍යස්ථානය, (ඇ) කාලගුණ විද්‍යා දෙපාර්තමේන්තුව සහ (ඈ) ජාතික ගොඩනැගිලි සහ පර්යේෂණ සංවිධානය යන ආයතනයයි. (ව්‍යසන කළමනාකරණය සඳහා වූ ජාතික සභාවේ ප්‍රධාන කාර්යයන්ගේ විස්තරාත්මක ලැයිස්තුව සඳහා පළමු ඇමුණුම බලන්න).⁸

ජාතික සභාවේ සභාපති සහ උප සභාපති ලෙස පිළිවෙලින් ශ්‍රී ලංකාවේ ජනාධිපතිවරයා සහ අග්‍රාමාත්‍යවරයා කටයුතු කරයි. එහි සිටිනා අනෙකුත් සාමාජිකයින් වන්නේ අදාළ විෂයයන් භාර අමාත්‍යවරුන්ට විපක්ෂ නායක, විපක්ෂයේ නියෝජිතයින් සහ ප්‍රාදේශීය නියෝජිතයින්ය.⁹ මෙම ජාතික සභාවේ සාමාජිකයන් තීරණය කිරීමේදී, ආපදා අවදානම අවම කිරීමේ සෙන්දායී ආකෘතියේ මූලික නිර්දේශයක් වන “සියලු රාජ්‍ය ආයතන නියෝජනය කිරීමේ” මූලධර්මයට මුල් තැන දී ඇති බවක් පෙනේ. සෙන්දායී ආකෘතිය යනු 2015 වසරේ වූ ආපදා අවදානම පහත හෙළීම පිළිබඳ තුන්වන එක්සත් ජාතීන්ගේ ලෝක සමුළුවෙන් (WCDRR) පසුව අනුමත කොටගත් ප්‍රධාන එකඟතාවයන්ගෙන් එකකි.¹⁰

මෙම අධ්‍යයනයේ මූලික සොයාගැනීම් දෙක වන්නේ, (අ) ජාතික සභාව තීරණ ගැනීම සඳහා රැස්වී නොමැති බව; සහ (ආ) ජාතික සභාව ඔවුන්ට පැවරී ඇති ඉහලම වගකීම් පැහැර හැර ඇති බවයි.

2.1) ව්‍යසන කළමනාකරණය සඳහා වූ ජාතික සභාව තීරණ ගැනීම සඳහා රැස්වී නොමැත

පෙර පැවසූ පරිදි ව්‍යසන කළමනාකරණ පනත මගින්, මෙම ජාතික සභාව වෙත, ආපදා කළමනාකරණය සම්බන්ධයෙන් සැලසුම් අනුමත කිරීමට සහ තීරණ ගැනීමට සුවිශේෂී වූ සහ

පෘතුල වූ වගකීමක් හා හැකියාවක් ලබා දී ඇත.

තොරතුරු දැනගැනීමේ පනත යටතේ ලබාගත් තොරතුරු මගින්, මෙම ජාතික සභාව තීරණ ගැනීමට අසමත් වූ ආකාරයන් දෙකක් හෙළිදරව් කරයි. එනම් (අ) පනතේ සඳහන් වාර්ෂික රැස්වීම් ප්‍රමාණය එයාකාරයට පැවැත්වීමට අසමත්වීම සහ (ආ) රැස්වීම් වලදී තීරණ ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය වන ගණපූර්ණය සම්පූර්ණ කරන්නට අසමත් වීමයි.

2.1 (අ) පනතට අනුකූලව අදාළ අවම වාර්ෂික රැස්වීම් ප්‍රමාණය පැවැත්වීමට ජාතික සභාව අසමත් වී ඇත

ව්‍යසන කළමනාකරණ පනතේ 5(1) වගන්තියට අනුව, ව්‍යසන කළමනාකරණය සඳහා වූ ජාතික සභාවට අවශ්‍යයැයි හැඟෙන ඕනෑම අවස්ථාවක රැස්වීම් හැකි අතර, එම සභාව මාස තුනකට එක වරක්වත් අවම වශයෙන් රැස්වීම් යුතුය. මෙහි අර්ථය වන්නේ, පනතට අනුකූලව මෙම සභාව අවම වශයෙන් වසරකට සිවු වතාවක්වත් රැස් විය යුතු බවය. ඒ අනුව පනත සම්මත වූ 2005 මැයි සහ 2018 දෙසැම්බර් යන කාලය තුළ අඩු තරමින් 54 වතාවක්වත් සභාව රැස්වී තිබිය යුතු වේ.¹¹

එහෙත් මෙම කාලය තුළ ජාතික සභාව රැස්වී ඇත්තේ 13 වතාවක් පමණක් බව තොරතුරු දැනගැනීමේ පනත යටතේ සිදුකළ විමර්ශනයෙන් හෙළි විය. එනම් ජාතික සභාව පවත්වා ඇත්තේ පනතට අනුව පැවැත්විය යුතු අවම රැස්වීම් ප්‍රමාණයෙන් 75% කට වඩා අඩු ප්‍රමාණයකි. එසේම මෙම කාලය තුළ පනතෙහි දක්වා ඇති පරිදි අවම වශයෙන් සිවු වතාවක් කිසිදු වසරක රැස්වී නොමැත. එපමණක් නොව, 2008, 2014 සහ 2016 යන වසර වලදී සභාව එක වතාවක් හෝ රැස්වී නොමැත. තවද 2005, 2007, 2009, 2010, 2012, 2013, 2015 සහ 2018 යන වසර වලදී සභාව රැස්වී ඇත්තේ වසරකට එක් වතාවක් පමණි. ජාතික සභාව ආරම්භ කිරීමේ සිට ශ්‍රී ලංකාව තුළ ව්‍යසනයන් 31 ක් වාර්තා වී ඇත. එසේ වුවත් ජාතික සභාව රැස්ව ඇත්තේ 13 වතාවක් පමණක් වන අතර, ඒ අතර උක්ත කී ව්‍යසන අවස්ථාවන් සාකච්ඡාවට බඳුන්ව ඇත්තේ 9 වාරයක් පමණි.¹²

ඉහත දැක්වූ ලෙසට නියමිත රැස්වීම් වාර ගණන පැවැත්වීමට සභාව අපොහොසත් වී ඇත්තේ, සභාවේ සභාපති (එනම් ජනාධිපතිවරයා) සහ සභාවේ උප සභාපති (එනම් අග්‍රාමාත්‍යවරයා) නොමැති වීම රැස්වීම් පැවැත්වීමට බාධාවක් නොවන බව ව්‍යසන කළමනාකරණ පනතේ 5(3) වගන්තිය මගින් කියා තිබියදී වීම විශේෂත්වයකි. ජනපති සහ අගමැති යන දෙදෙනාගේම නොපැමිණි අවස්ථාවල, පැමිණ සිටින සාමාජිකයින් අතුරින් එක් සාමාජිකයෙකුට මූලාසනය ගැනීම සඳහා තෝරා පත් කර ගැනීමට හැකියාව පනතෙන් ලබා දී ඇත.¹³

2.1 (ආ) රැස්වීම් වලදී තීරණ ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය වන ගණපූර්ණය ලබාගැනීමට ජාතික සභාව අසමත් වී ඇත

ව්‍යසන කළමනාකරණ පනතේ 6(1) වගන්තියට අනුව, ව්‍යසන කළමනාකරණය සඳහා වූ ජාතික සභාවේ රැස්වීම්

වලදී ගණපුරුණය පිහිටුවීම සඳහා අවම වශයෙන් සභාවේ සාමාජිකයින් තුනෙන් එකක් අවශ්‍ය වේ. ජාතික සභාවේ සාමාජිකයින් 43 ක් සිටින අතර, එම සභාවට සිය කාර්යභාරය ඉටු කිරීම සඳහා අවම වශයෙන් සාමාජිකයින් 14 දෙනෙකු රැස්වීමට පැමිණ සිටීම අනිවාර්ය වේ.¹⁴ තොරතුරු දැනගැනීමේ පනත ඔස්සේ සිදුකළ විමර්ශනය හරහා, පවත්වන ලද සභා රැස්වීම් 13 න් 10 ක පැමිණීමේ ලැයිස්තු ලබාගැනීමට හැකිවිය. එම තොරතුරු වලට අනුව, මෙම රැස්වීම් 10 න්, ගණපුරුණය සඳහා අවශ්‍ය අවම සාමාජිකයින් සංඛ්‍යාව සහභාගි වූ රැස්වීම් සංඛ්‍යාව, 6 ක් පමණක් බව හෙළිදරව් විය.

ව්‍යසන කළමනාකරණය සඳහා වූ ජාතික සභාවේ මෙම රැස්වීම් 13 න් ගණපුරුණය සම්පූර්ණව තිබූ රැස්වීම් හයේදීද (6), අදාළ විෂය භාර අමාත්‍යවරුන්ට (එනම් කැබිනට් මණ්ඩල මට්ටමෙන් ගනු ලබන තීරණයන්ට සහාය දීමට සහ ස්ථිර කිරීමට හැකියාව ඇති, ජාතික සභාවේ සාමාජිකත්වය දරණ අමාත්‍යවරු) රැස්වීම් සඳහා සහභාගි වී නොතිබූ අවස්ථා වේ. එම විෂය භාර අමාත්‍යවරුන් නියෝජනය කරමින්, ඔවුන් වෙනුවෙන් උකහන රැස්වීම් වලට, නියෝජ්‍ය අමාත්‍යවරුන්, අතිරේක ලේකම්වරුන් සහ අනෙකුත් රජයේ නිලධාරීන් සම්බන්ධ වී ඇත.

2.2) ව්‍යසන කළමනාකරණය සඳහා වූ ජාතික සභාව එයට පැවරුණු ඉතා වැදගත් වගකීම් පැහැර හැර ඇත

ව්‍යසන කළමනාකරණ පනතට අනුව, 'ඕනෑම ව්‍යසනයක් හෝ සිදුවීමට ආසන්න ව්‍යසනයක් මැඩ පැවැත්වීමට අවශ්‍ය සියලුම පියවර' ගැනීම ජාතික සභාවට පැවරී වැදගත් වගකීමකි.¹⁵ එසේම ආපදා කළමනාකරණ මධ්‍යස්ථානය (DMC) සහ අනෙකුත් නිල ලත් අධිකාරීන් එනම්, ආපදා

කළමනාකරණ අමාත්‍යාංශය (MDM) සහ කාලගුණ විද්‍යා දෙපාර්තමේන්තුව යන ආයතනයන්හි සැලසුම් සහ ක්‍රියාමාර්ගයන් සම්බන්ධයෙන් කටයුතු කිරීමට බලය සභාව සතුවේ (දෙවන ඇමුණුම බලන්න). ආපදා කළමනාකරණ උපාය මාර්ගයන් ඵලදායී ලෙස ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා එම ආයතන වලට පැවරී ඇති කාර්යභාරයන් සාර්ථක ලෙස ඉටු කිරීම අත්‍යාවශ්‍ය වේ. මෙම ආයතනයවල කටයුතු මෙහෙයවීම සම්බන්ධ වගකීම් පැවරී තිබෙන්නේද ව්‍යසන කළමනාකරණය සඳහා වූ ජාතික සභාවයි.

ජාතික සභාව අඩුතරමින්, අවශ්‍ය කරන අවම වාර ගණනවත් රැස්වීමට අසමත් වීම, ව්‍යසන තත්වයක් අවම කිරීමට සහ මැඩලීමට අවශ්‍ය කරන, පෙර සූදානම් වීම් හා සැලසුම් අසාර්ථක වීමට හේතු විය හැක. ඉහත සඳහන් ආකාරයට ජාතික සභාව සිය වගකීම් පැහැර හැරීමට හේතුවෙන් (එනම් රැස්වීමට අසමත් වීම, සහ ගැනීමේ ගණ පුරුණය ලබාගැනීමට අසමත් වීම) අහිතකර ප්‍රතිපල දෙකක් ඇති වේ. එනම් (අ) ඉතා වැදගත් තීරණ අනුමත කිරීම දිගින් දිගටම ප්‍රමාද වීම; සහ (ආ) අදාළ කටයුතු ක්‍රියාත්මක කිරීම ඇත හිටිමයි.

2.2 (අ) ජාතික සභාව ඉතා වැදගත් තීරණ වලට අදාළ අනුමැතීන් ලබා දීම විශාල ලෙස ප්‍රමාද කර ඇත

ව්‍යසන කළමනාකරණය සඳහා වූ ජාතික සභාවේ රැස්වීම් අතර ඇති දීර්ඝ කාල පරතරයන්ට සභාව වගකිව යුතු වන ප්‍රධාන උපාය මාර්ගික සැලසුම් සකසා අවසන් කිරීම දිගින් දිගටම ප්‍රමාද වීමට හේතු වී ඇත.

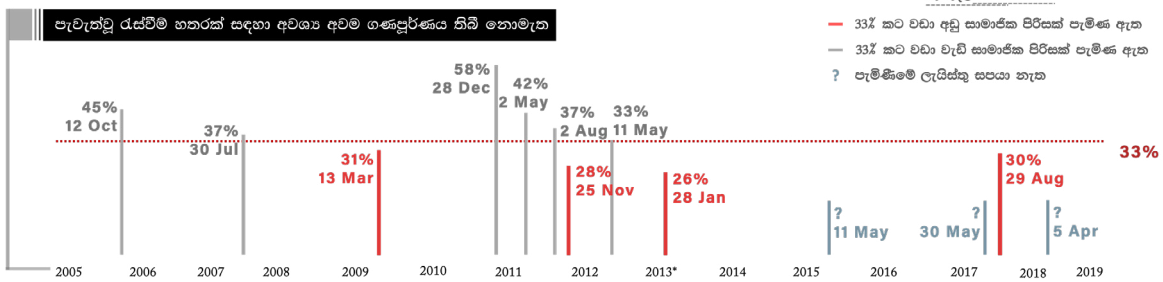
උදාහරණයක් ලෙස, 'ආරක්ෂිත ශ්‍රී ලංකාවක් කරා, ආපදා කළමනාකරණය සඳහා මාර්ගෝපදේශනය 2005-2015' යන උපායමාර්ග ලේඛනයට අනුව, (i) සමස්ත ප්‍රතිපත්තිය, (ii)

සභාව රැස්විය යුතු වාර ගණන රැස්වී ඇත්ද?

ව්‍යසන කළමනාකරණය සඳහා වූ ජාතික සභාව වසරකට වාර 4 ක් රැස්විය යුතුය

සාමාජිකයින් 33% ක් රැස්වීම් සඳහා සහභාගිවීම අවශ්‍යතාවයකි

2013* - පැමිණීමේ ලැයිස්තුවට කොටසක් පමණක් ලැබී ඇත
 *ඉලක්ක - ව්‍යසන කළමනාකරණය සඳහා වූ ජාතික සභාවේ පැමිණීමේ ලැයිස්තුව සටහන්

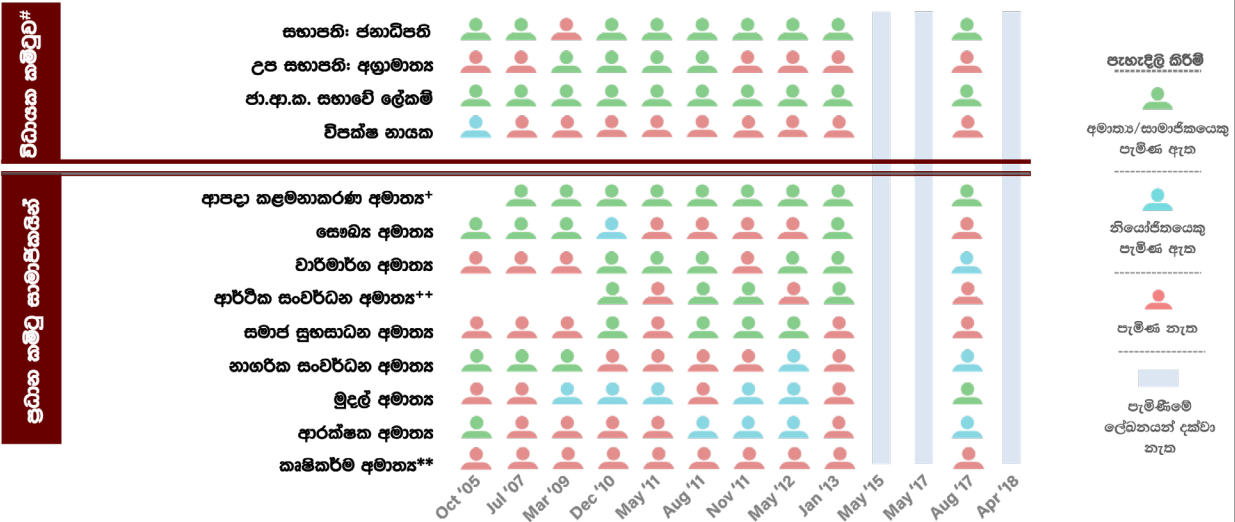
ජාතික ව්‍යසන කළමනාකරණ සැලසුම (NDMP), සහ (iii) ජාතික හදිසි මෙහෙයුම් සැලසුම යන ප්‍රතිපත්ති සහ සැලසුම් වසර දෙකක් තුළ සම්පූර්ණ කළ යුතුව තිබිණි. මෙම මාර්ගෝපදේශනය ප්‍රකාශයට පත් කෙරුණේ 2005 වසරේ දෙසැම්බරයේදී වේ. එබැවින් ඉහත සඳහන් කළ ප්‍රතිපත්ති සහ සැලසුම් 2007 දෙසැම්බර වන විට සම්පූර්ණ කළ යුතුව තිබිණි. එහෙත් සමස්ත ප්‍රතිපත්තිය සහ ජාතික ව්‍යසන කළමනාකරණ සැලසුම සම්පූර්ණ කෙරුණේ පිළිවෙලින් 2010 සහ 2012 වසර වලදී වේ. එසේම ජාතික සභාවේ රැස්වීම් සටහන් වලට අනුව, අඩු තරමින් ජාතික හදිසි මෙහෙයුම් සැලසුමේ කෙටුම්පතක් හෝ මෙම අධ්‍යයනය ලියවෙන අවස්ථාව වන විටත් ව්‍යසන කළමනාකරණය සඳහා වූ

ජාතික සභාවට අනුමැතිය සඳහා ඉදිරිපත් වී නොමැත.

තොරතුරු දැනගැනීමේ පනත ඔස්සේ ඉල්ලීම් කොට ලබාගත් රැස්වීම් සටහන් මගින් හෙළිදරව් වන්නේ, ආපදා කළමනාකරණ මධ්‍යස්ථානය සඳහා වන ක්‍රියාකාරීත්ව සැලසුම් අනුමත කෙරුණේද මහත් ප්‍රමාදයකට පසුව බවයි. ඇතැම් අවස්ථාවන්හිදී මෙම අනුමැතීන් ලැබෙන අවස්ථාව වන විට අදාළ සැලසුම්වල කාලවකවානු ඉක්ම ගොස් ඇති උදාහරණයක් ලෙසට 2014 සහ 2015 යන වසර දෙකම සඳහා ආපදා කළමනාකරණ මධ්‍යස්ථානයේ වාර්ෂික ක්‍රියාකාරීත්ව සැලසුම් ජාතික සභාව මගින් අනුමත කොට ඇත්තේ 2015 මැයි 11 වන දින පැවැත්වූ රැස්වීමේදීය.

සභාවේ ප්‍රධාන සාමාජිකයින් රැස්වීම් සඳහා පැමිණ තිබේද?

පැමිණීම - ව්‍යසන කළමනාකරණය සඳහා වූ ජාතික සභාවේ ප්‍රධාන සාමාජිකයින්

- # විධායක කමිටුවට විපක්ෂයෙන් සාමාජිකයින් 5 දෙනෙකු ඇතුළත් වේ.
- * ජනපති සහ අගමැති මවුන්ට නිල වී ඇති විෂය අමාත්‍ය ධුරයන් නියෝජනය කළ යුතු යැයි නොසැලකේ.

* සාමාජිකයින් තුළ විෂයයන් 25 ක් නියෝජනය කරන ඇමිතිවරුන් ඇතුළත් වේ (මේය නව දෙනෙකුගේ සාම්පලයක් නියෝජනය කරයි)
 * 2007 දී සභාවට එකතු කර ඇත. ** 2010 දී සභාවට එකතු කර ඇත. ** ජාතික ව්‍යසන කළමනාකරණ සැලසුමේ පමණක්, ඇමිතිවරයා ව්‍යසන කළමනාකරණය සඳහා වූ ජාතික සභාවේ සාමාජිකයෙකු ලෙස දක්වා ඇත
 † මූලාශ්‍රය: ව්‍යසන කළමනාකරණය සඳහා වූ ජාතික සභාවේ පැමිණීමේ ලේඛන සහ රැස්වීම් සටහන්

2.2 (ආ) ජාතික සභාව ප්‍රතිපත්ත, සැලසුම් ක්‍රියාත්මක කිරීම කඩිනම් කරනවා වෙනුවට ප්‍රමාද කර ඇත

ආපදා කළමනාකරණ මධ්‍යස්ථානය වැනි ආයතනයන්ට පැවරී ඇති කටයුතු මනාව සැලසුම් කිරීමේ සහ ක්‍රියාත්මක කිරීමේ හැකියාව අඩපන කිරීමටද ජාතික සභාවේ රැස්වීම් වල ඇති අක්‍රමවත්භාවය හේතු වී ඇත.

ව්‍යසන කළමනාකරණ පනතේ 10(3) වගන්තියට අනුව සියලුම අමාත්‍යාංශයන්, රජයේ දෙපාර්තමේන්තු සහ රාජ්‍ය සංස්ථාවන්ට විස්තරාත්මක ව්‍යසන කළමනාකරණ සැලසුම් (DMP) සකස් කර ඉදිරිපත් කරන ලෙසින් උපදෙස් සහ එම සැලසුම් සම්පූර්ණ කළ යුතු කාල රාමුව දක්වමින් ගැසට්ටුවක් නිකුත් කිරීම ජාතික සභාවට පැවරී ඇති වැදගත් වගකීමකි.¹⁶ මෙය, මනා ලෙස ආපදා වලට මුහුණදීමට සුදානම් වීම සඳහා ගත යුතු මූලික පියවරක් වේ.

“සෑම අමාත්‍යාංශයක්ම ආණ්ඩුවේ දෙපාර්තමේන්තුවක් හෝ රාජ්‍ය සංස්ථාවක් විසින්ම යම් ව්‍යසනයක් හෝ ආසන්නතම ව්‍යසනයක් මැඩ පැවැත්වීම සඳහා, අවස්ථානෝචිත පරිදි ඒ අමාත්‍යාංශය, ආණ්ඩුවේ දෙපාර්තමේන්තුව හෝ රාජ්‍ය සංස්ථාව විසින් ගැනීමට යෝජිත ව්‍යසන ප්‍රතිපියවර වලට අදාළ විස්තරාත්මක ව්‍යසන කළමනාකරණ සැලැස්මක් සභාව විසින් ගැසට් පත්‍රයේ පල කරනු ලබන නියමයක් මගින් සඳහන් කරනු ලබන යම් දිනයක හෝ ඊට පෙර මධ්‍යස්ථානය වෙත ඉදිරිපත් කරනු ලැබිය යුතුය.”

කෙසේ වුවත් 2005 දෙසැම්බරයේ සිට වසර 14 කට ආසන්න කාලයක් ගෙවී ඇතද, තවමත් ව්‍යසන කළමනාකරණය සඳහා වූ ජාතික සභාව මගින් මෙම ක්‍රියාවලිය ආරම්භ කරන්නට අවශ්‍ය ඉහත සඳහන් ගැසට් නිවේදනය නිකුත් කොට නැත. මෙයින් පෙනී යන්නේ සකස් කළ සැලසුම් ක්‍රියාත්මක කිරීම පමණක් නොව ආයතන මට්ටමෙන් ක්‍රියාකාරී ආපදා

කළමනාකරණ සැලසුම් සකස් කිරීමේ ප්‍රමාදයන්ට ජාතික සභාවේ අනුමතයක් බව සහ අලස බව හේතු වී ඇති බවයි.

ආපදා කළමනාකරණ මධ්‍යස්ථානය, එහි 2010 ආයතනික සැලසුමේ සඳහන් කරන්නේ, “පනතේ නියම කොට ඇති ආකාරයට ව්‍යසන කළමනාකරණය සඳහා වූ ජාතික සභාව විධිමත් ලෙසින් රැස්වීම් නොපැවැත්වීමේ හේතුවෙන් තම මෙහෙයුම් ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී ඔවුන් බරපතල අසීරුතාවයන්ට මුහුණ දෙන බවයි”.¹⁷ එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවර්ධන වැඩසටහන (UNDP) මගින් 2011 දී කළ ආපදා කළමනාකරණ වැඩසටහනේ ප්‍රතිඵල-පදනම් කොටගත් ඇගයුම මගින්ද මෙම ගැටලුව තව දුරටත් අවධාරණය කර ඇත.¹⁸ මෙම වාර්තාවල සඳහන් නිරීක්ෂණයන්, මෙම සටහනේ සංකීර්ණ කොට ඇති තොරතුරු දැනගැනීමේ පනත හරහා කල සොයාගැනීම් හා මනා ලෙස සැසඳේ.

3) ප්‍රධාන කරුණු

රටේ ඇතිවූ විවිධ ආපදාවන්වල දුර්වල කළමනාකරණයටද, නිරන්තරයෙන් මුහුණ දෙන සුළඬ ආපදා වලට පවා මුහුණ දීමට සූදානමක් නොමතිවීමටද බලපෑ එක් වැදගත් හේතුවක්

ලෙස ව්‍යසන කළමනාකරණය සඳහා වූ ජාතික සභාවේ පරිපාලන දුර්වලතා දැක්විය හැක. මෙම පරිපාලන දුර්වලතා මිනිස් ජීවිත වලට සහ රටෙහි ආර්ථිකයටද අහිතකර ලෙස බලපායි.

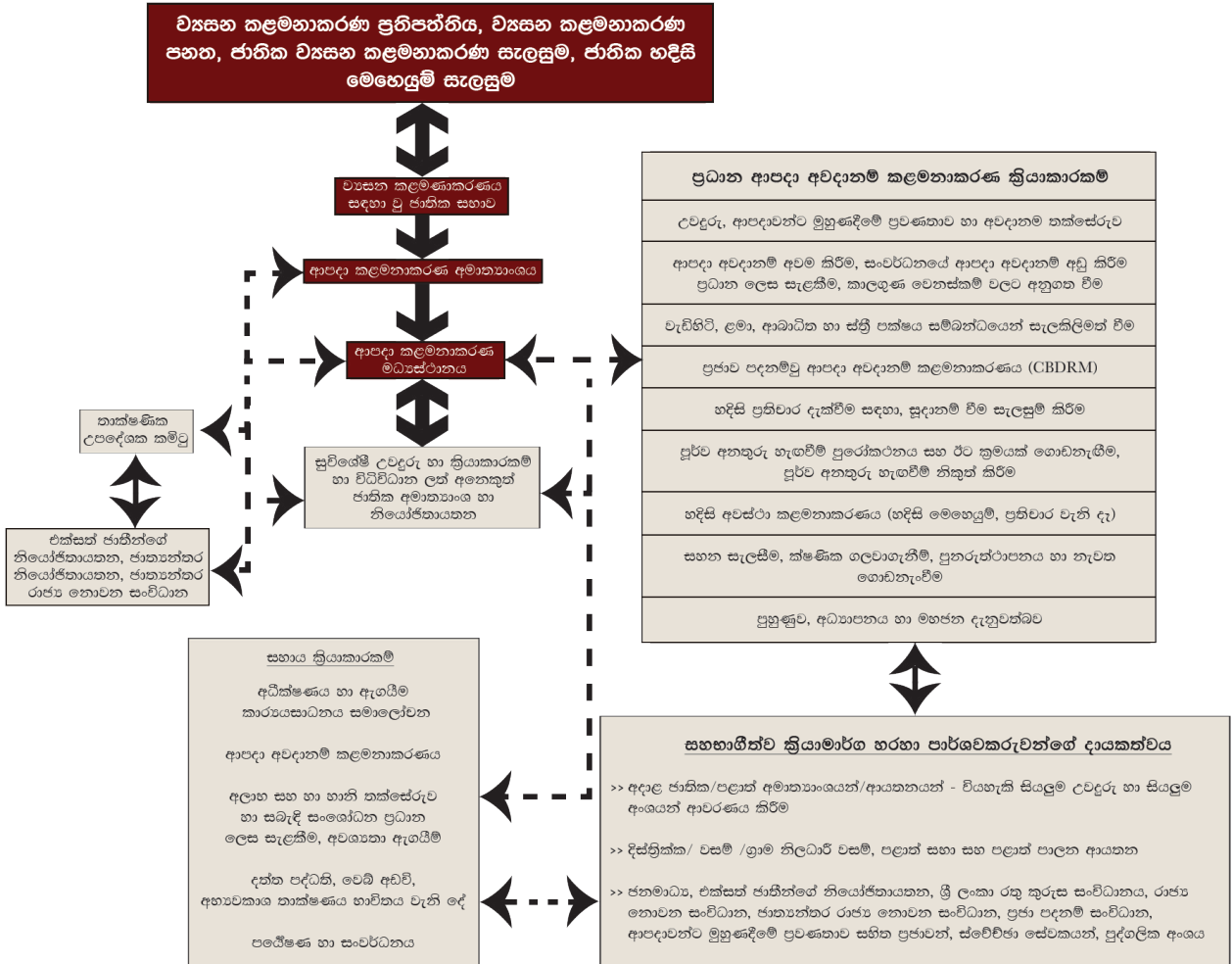
2005 වසරේ සිට ගත් කළ ව්‍යසන කළමනාකරණය සඳහා වූ ජාතික සභාවේ රැස්වීම් වලට වඩා වැඩි ආපදාවන් ප්‍රමාණයක් ශ්‍රී ලංකාවේ සිදුව ඇත (4 වන ඇමිණුම බලන්න). මෙම ජාතික සභාව තීරණ ගැනීම සඳහා හමුවී නැති අතර, අනුමත කිරීම්, මග පෙන්වීම් හා අධීක්ෂණයන් විෂයෙහි තමන්ට පැවරී ඇති ඉතා ඉහල වගකීම් පැහැර හැර ඇත. ප්‍රගාමී ලෙස අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමට පරිපාලනය දිගින් දිගටම අසමත් වී ඇත. මේ තත්වය ශ්‍රී ලංකාව ආපදා අවදානම් කළමනාකරණය සම්බන්ධයෙන් මනා ලෙස සූදානම් නොමැති රටක් බවට පත්කිරීමට හේතු වේ.

මෙම අධ්‍යයනයේ සොයාගැනීම් තුළින් යෝජනා කරන්නේ, මෙම පරිපාලන දුර්වලතා පිළිබඳ ගැටලුව, ආපදා කළමනාකරණයට පමණක් සීමා වූ විශේෂිත ගැටලුවක් බව නොවේ. සැබවින්ම මෙම සොයාගැනීම් හඟවන්නේ මෙම පරිපාලන දුර්වලතා සමස්ත රාජ්‍ය අංශයේ පවතින අකාර්යක්ෂම බවේ පිළිබිඹුවක් විය හැකි බවයි. ■

පළමු ඇමුණුම: ව්‍යසන කළමනාකරණය සඳහා වූ ජාතික සභාවේ ක්‍රියාකාරීත්වයන්

1. ආපදා කළමනාකරණයෙහි ලා ජාතික ප්‍රතිපත්තියක් හා වැඩසටහනක් සකස් කිරීම
2. ජාතික ව්‍යසන කළමනාකරණ සැලසුම සහ ජාතික හදිසි මෙහෙයුම් සැලසුම පිළියෙළ කිරීම
3. ජාතික ව්‍යසන කළමනාකරණ සැලසුම සහ ජාතික හදිසි මෙහෙයුම් සැලසුම ක්‍රියාවට නැංවීම අධීක්ෂණය කිරීම
4. ඕනෑම ආපදා තත්වයකදී, හදිසි ප්‍රතිචාර දැක්වීමට නැවත ප්‍රකෘති තත්වයට ගෙන ඒමට සහන සැපයීමට පුනරුත්ථාපනය සහ නැවත ගොඩනැංවීම යන කටයුතු වලදී පහසුකම් සැපයීම
5. සැලසුම් වලට අනුගතව ඕනෑම ආපදාවක් හෝ සිදුවිය හැකි ආපදාවක් සඳහා ප්‍රතිචාර ලෙස කටයුතු කිරීම
6. ආපදා කළමනාකරණ මධ්‍යස්ථානයේ සහ නියමිත සංවිධානයන්හි ක්‍රියාකාරකම් මෙහෙයවීමට සම්බන්ධීකරණය සහ අධීක්ෂණය
7. ජාතික ව්‍යසන කළමනාකරණ සැලසුම සහ ජාතික හදිසි මෙහෙයුම් සැලසුම සඳහා ප්‍රමාණවත් ප්‍රචාරයක් ලබාදී ඇති බව සහතික කිරීම
8. 10 වන වගන්තිය යටතේ සෑම අමාත්‍යාංශයක්ම, රජයේ දෙපාර්තමේන්තුවක්ම සහ රාජ්‍ය සංස්ථාවක්ම ව්‍යසන කළමනාකරණ සැලසුම් සැකසීමේදී පිළිපැදිය යුතු මාර්ගෝපදේශ ලබාදීම
9. ආපදා කළමනාකරණය අදාළ මහජන දැනුවත් කිරීමේ ව්‍යාපාරයන් ප්‍රවර්ධනය කිරීම සහ ආපදා කළමනාකරණය විෂයෙහි පර්යේෂණ හා සංවර්ධනයන් සඳහා ප්‍රතිපාදන සැපයීම
10. ඕනෑම විය හැකි හෝ සැබෑ ආපදාවක් හමුවේ ප්‍රාදේශීය හා ප්‍රජා ස්වශක්තිය සඳහා සහාය හා පහසුකම් සැපයීම
11. අනතුරු, අනතුරට බඳුන් විය හැකියාව හා අවදානම අවම කිරීමේ අධ්‍යයනයන් හා වැඩසටහන් ක්‍රියාවට නැංවීම් පිළිබඳව කටයුතු කරනා සංවිධානයන් හා සම්බන්ධතාවය පවත්වා ගැනීම මෙන්ම එවන් අධ්‍යයනයන් හා ක්‍රියා වැඩසටහන් සඳහා අවසර දීම
12. ආපදා කළමනාකරණ මධ්‍යස්ථානයට වගකීම් හා ක්‍රියාකාරීත්වයන් නියම කිරීම
13. ආපදාවන් වැළැක්වීම හා අවදානම අවම කිරීම සහ සහන සැපයීමට පුනරුත්ථාපනය සහ නැවත ගොඩනැංවීම සම්බන්ධ වැඩසටහන් ආරම්භ කිරීම
14. ඕනෑම විය හැකි හෝ සැබෑ ආපදාවක් හා අදාළ කරුණු වලට සම්බන්ධ කැබිනට් අමාත්‍යවරුන් තක්සේරු කිරීම
15. අදාළ වන අධිකාරීන් හා ආයතනයන්ගෙන් සහ 1993 අංක 58 දරණ නැවත ගොඩනැංවීම් හා පුනරුත්ථාපන අරමුදල් පනතෙන්, ආපදා කළමනාකරණය සඳහා මුදල් වෙන් කිරීම් නිර්දේශ කිරීම

දෙවන ඇමුණුම: ව්‍යසන කළමනාකරණය සඳහා වූ ජාතික සභාවේ ක්‍රියාකාරීත්වයන්

තුන්වන ඇමුණුම: ව්‍යසන කළමනාකරණය සඳහා වූ ජාතික සභාවේ රැස්වීම් සඳහා සහභාගීත්වය

පැවැත්වූ රැස්වීම් දහයෙන් සහභාගි වූ රැස්වීම් සංඛ්‍යාව	සාමාජිකයින් හෝ නියෝජිතයන්*
බිංදුවයි	විපක්ෂ නායක විපක්ෂයෙන් නම් කළ සාමාජිකයින් පස් දෙනාගෙන් හතර දෙනෙක් කෘෂිකර්මය භාර අමාත්‍ය* අධිවේගී මාර්ග භාර අමාත්‍ය
එකයි	ධීවර හා ජලජ සම්පත් භාර අමාත්‍ය වයඹට නැගෙනහිරට දකුණ හා සබරගමුව පළාත්වල මහ ඇමතිවරු/ආණ්ඩුකාරවරු ආරක්ෂක හා පොලිසිය භාර අමාත්‍ය මුදල් අමාත්‍ය
දෙකයි	පරිසර හා වෙරළ සංරක්ෂණය භාර අමාත්‍ය ඉඩම් භාර අමාත්‍ය බලශක්ති භාර අමාත්‍ය විදෙස් කටයුතු භාර අමාත්‍ය නැවත පදිංචිකරවීම් භාර අමාත්‍ය ¹⁹ උතුරු, මධ්‍යම හා උතුරු පළාත් මහඇමතිවරු/ආණ්ඩුකාරවරු
තුනයි	විද්‍යා හා තාක්ෂණය භාර අමාත්‍ය නිවාස භාර අමාත්‍ය නාගරික සංවර්ධනය භාර අමාත්‍ය අධ්‍යාපනය භාර අමාත්‍ය කර්මාන්ත භාර අමාත්‍ය ²⁰
හතරයි	අග්‍රාමාත්‍ය සමාජ සුභසාධනය භාර අමාත්‍ය පුනරුත්ථාපන හා යළි ගොඩනැංවීම් භාර අමාත්‍ය දේශීය කටයුතු භාර අමාත්‍ය සෞඛ්‍ය භාර අමාත්‍ය ආර්ථික සංවර්ධනය භාර අමාත්‍ය ²¹ විපක්ෂයෙන් නම් කළ සාමාජිකයින් පස් දෙනාගෙන් එක් අයෙක් බස්නාහිර හා උතුරු මැද පළාත් මහඇමතිවරු/ආණ්ඩුකාරවරු
පහයි	වාරිමාර්ග භාර අමාත්‍ය
හයයි	කිසිවකුත් නැත
හතයි	ජලසම්පාදනය භාර අමාත්‍ය
අටයි	කිසිවකුත් නැත
නවයයි	ජනාධිපති
සියල්ලම	ආපදා කළමනාකරණය හා ජාතිය නගා සිටුවීම භාර අමාත්‍ය ²²

* ව්‍යසන කළමනාකරණ පනතේ 3(1)(d) වගන්තියට අනුව කෘෂිකර්ම අමාත්‍යවරයා ව්‍යසන කළමනාකරණය සඳහා වූ ජාතික සභාවේ සාමාජිකයෙකු ලෙස ලැයිස්තුගතව නැති බව මෙහිදී සඳහන් කිරීම වැදගත් වේ.

කෙසේ වුවත්, ව්‍යසන කළමනාකරණය සඳහා වූ ජාතික සභාවෙන් අනුමත කරන ලද ජාතික ව්‍යසන කළමනාකරණ සැලසුමෙහි, කෘෂිකර්ම අමාත්‍යවරයාට සභාවේ සාමාජිකයෙකු ලෙස ඇතුළත් කොට ඇත.

** මෙම විශ්ලේෂණය වෙනුවෙන් සභා රැස්වීම් සඳහා අගමැතිවරයාගේ සහ ජනපතිවරයාගේ සහභාගීත්වය, සම්පූර්ණයෙන්ම ඔවුන් නියෝජනය කරන සභාපති හා උප සභාපති භූමිකාවන් විෂයෙන් සැලකී ඇති ජනපතිවරයා හෝ අගමැතිවරයා ඔවුන් දරණ විෂය භාර අමාත්‍ය භූමිකාවන්ට අනුව මෙහිදී සලකා බලා නොමැති මෙහිදී සඳහන් කළ යුත්තේ 3(5) වගන්තිය මගින් '(1) උප කොටසේ සඳහන් වන විෂයයක් ජනාධිපතිවරයා තමන්ට හෝ අගමැතිවරයාට පවරා ඇත්නම්, එවැනි අවස්ථාවකදී ජනාධිපතිවරයා හෝ අගමැතිවරයා විසින් නම් කළ පුද්ගලයෙකුට සභාවේදී ජනාධිපතිතුමන් හෝ අගමැතිතුමන් නියෝජනය කිරීම කළ හැක'.

හතරවෙනි ඇමුණුම: ජාතික ආපදා කළමනාකරණ සභාව පිහිටුවීමෙන් පසුව ඇතිවූ ප්‍රධාන ආපදාවන්*

දිනය	ආපදාවේ ස්වරූපය	බලපෑමට ලක්වූ පුද්ගලයන් සංඛ්‍යාව	Areas affected
2018 ඝෑර්මාලය	නියඟය	890,000	දිස්ත්‍රික්ක 17- පුත්තලම, අනුරාධපුර, මන්නාරම, සහ මුලතිව් වඩාත් බලපෑමට ලක් විය.
2018 දෙසැම්බර්	ජලගැලීම්	75,000	මුලතිව්, කිලිනොච්චි, මන්නාරම, වවුනියා සහ යාපනය
2018 මැයි-ජූනි	ජලගැලීම් සහ නාය යෑම්	175,000	දිස්ත්‍රික්ක 19- පුත්තලම, ගම්පහ, රත්නපුර, කොළඹ, කුරුණෑගල, කළුතර සහ කෑගල්ල වඩාත් බලපෑමට ලක් විය.
2017 මැයි-අගෝස්තු	ජලගැලීම් සහ නාය යෑම්	415,600- මරණ 213	ගම්පහ, ගාල්ල, හම්බන්තොට, කළුතර, කෑගල්ල, මාතර සහ රත්නපුර ඇතුළු දිස්ත්‍රික්ක 12 ක්.
2016 ඔක්තෝබර්-2017 ඔක්තෝබර්	නියඟය	2,200,000	දිස්ත්‍රික්ක 19- ප්‍රධාන වශයෙන් නැගෙනහිරට උතුර සහ උතුරු මැද පළාත්
2016 මැයි	ජලගැලීම් සහ නාය යෑම්	301,602-104 තහවුරු කළ මියගිය ගණන 99 දෙනෙකු ඇතුළත් (අරණායක ඇතුළුව)	දිස්ත්‍රික්ක 22 ක්
2015 ඔක්තෝබර්-නොවැම්බර්	ජලගැලීම් සහ නාය යෑම්	138,676	දිස්ත්‍රික්ක 14 ක්- යාපනය වැඩි වශයෙන් පීඩාවට පත්ව ඇත
2014 දෙසැම්බර්-2015 ජනවාරි	ජලගැලීම් සහ නාය යෑම්	1,100,000- මරණ 39	දිස්ත්‍රික්ක 22 ක්
2014 අප්‍රේල්-දෙසැම්බර්	නියඟය	1,800,000	දිස්ත්‍රික්ක 16 ක්
2014 ජූනි-නොවැම්බර්	ජලගැලීම් සහ නාය යෑම්	104,476- මරණ 27	දිස්ත්‍රික්ක 11 ක්
2013 ජූලි	කුණාටු- අනතුරු ඇඟවීම් නිකුත් කර නැත.	ධීවරයින් 54 ක් මිය යාම	නිරිතදිග වෙරළ තීරය
2013 මැයි	කුණාටු	3,881- මරණ 7	උතුරු සහ නැගෙනහිර පළාත
2012 දෙසැම්බර්	ජලගැලීම් සහ නාය යෑම්	300,000- මරණ 36	දිස්ත්‍රික්ක 20 ක්
2012 ඔක්තෝබර්-දෙසැම්බර්	නියඟය	1,800,000	දිස්ත්‍රික්ක 7 ක්
2012 අප්‍රේල්	සුනාමි අනතුරු ඇඟවීම්**		
2012 මාර්තු	කුණාටු	පවුල් 896	දිස්ත්‍රික්ක
2011 නොවැම්බර්	කුණාටු සහ ජලගැලීම්	66,286- මරණ 29 (ධීවරයන්ගේ මරණ 22 ක් වාර්තා විය)	දිස්ත්‍රික්ක 14 ක්

2010 නොවැම්බර්-2011 පෙබරවාරි	ජලගැලීම්	1,200,000	දිස්ත්‍රික්ක 18- ත්‍රිකුණාමලය, මඩකලපුව, අම්පාර සහ පොලොන්නරුව වඩාත් බලපෑමට ලක්විය
2010 මැයි	ජලගැලීම්	693,000	දිස්ත්‍රික්ක 6 ක්- ගම්පහ සහ කොළඹ වඩාත් බලපෑමට ලක්විය
2009 නොවැම්බර්	හදිසි ජලගැලීම්	පවුල් 50,000	නැගෙනහිර පළාත
2009 අගෝස්තු	හදිසි ජලගැලීම්	අවකැන්ඩුවන් 20,000- වවුනියාව, පවුල් 652 - රත්නපුර	වවුනියාවට රත්නපුර, කළුතර
2008 ඔක්තෝබර්	ජලගැලීම්	75,000	ගම්පහ, කළුතර, කොළඹ, මාතර සහ පුත්තලම
2008 ජූනි	ජලගැලීම්	418,354 - මරණ 23	කොළඹ, ගම්පහ, කළුතර, රත්නපුර, කෑගල්ල, ගාල්ල සහ මාතර
2008 අප්‍රේල්	ජලගැලීම්		
2007 දෙසැම්බර්	ජලගැලීම්	250,000	මඩකලපුව
2007 මැයි	ජලගැලීම්	50,000- මරණ 11	වෙරළ කලාපය
2007 ජනවාරි	ජලගැලීම්	87,032- මරණ 13	නැගෙනහිර, මධ්‍යම, ඌව සහ දකුණු පළාත්
2006 දෙසැම්බර්	ජලගැලීම්	32,087	අම්පාර සහ හම්බන්තොට
2006 නොවැම්බර්	නාය යෑම්		
2006 ඔක්තෝබර්	ජලගැලීම්		
2005 නොවැම්බර්	ජලගැලීම්	පවුල් 8,345	කොළඹ, ගම්පහ, ත්‍රිකුණාමලය දිස්ත්‍රික්ක

* මෙහි කතුවරුන් විසින් මෙම ආපදා ලැයිස්තුව සම්පාදනය කොට ඇත්තේ “ReliefWeb” එක්සත් ජාතීන්ගේ මානව කටයුතු සම්බන්ධීකරණ කාර්යාලයේ විශේෂිත වූ ඩිජිටල් සේවාව, සහ පුවත්පත් ලිපි තුළින් එක් රැස් කොටගත් අමතර තොරතුරු භාවිතා කරමිනි. ආපදාවන්ගේ ස්වභාවයන්, නියඟයට කුණාටුට වාසුළු, ජලගැලීම් හා නාය යෑම් සඳහා සීමා කොට ඇත.

** මෙම ව්‍යසනය සිදුනොවුනත්, මෙම ආපදා අනතුරු හැඟවීම නිකුත් කිරීම ව්‍යසන කළමනාකරණය සඳහා වූ ජාතික සභාවේ සාකච්ඡා වූ නිසා එය ඇතුළත් කොට ඇත.

අවසන් සටහන්

- ¹ ලෝක ආර්ථික සමුළුව 2019. "ගෝලීය අවදානම් වාර්තාව 2019, 14 වෙනි සංස්කරණය." ප්‍රවේශය මෙතැනින්: <https://www.imc.com/insights/publications/2019/jan/global-risks-report-2019.html>.
- ² ජර්මන්වොච්. 2019. "ගෝලීය දේශගුණික අනතුරු දර්ශකය 2019." ප්‍රවේශය මෙතැනින්: https://www.germanwatch.org/sites/germanwatch.org/files/Global%20Climate%20Risk%20Index%202019_2.pdf.
- ³ එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවිධානය, DesInventar දත්ත සමූහය, ප්‍රවේශය මෙතැනින්: <http://www.desinventar.lk:8081/DesInventar/profiletab.jsp>. [ප්‍රවේශ වූයේ: 2019 මැයි].
- ⁴ ජර්මන්වොච්. 2019. "ගෝලීය දේශගුණික අනතුරු දර්ශකය 2019." ප්‍රවේශය මෙතැනින්: https://www.germanwatch.org/sites/germanwatch.org/files/Global%20Climate%20Risk%20Index%202019_2.pdf.
- ⁵ ශ්‍රී ලංකා රජය. 2005. "ස්වභාවික ආපදා පිළිබඳ ශ්‍රී ලංකා පාර්ලිමේන්තු තේරීම් කමිටුවේ වාර්තාව", ප්‍රවේශය මෙතැනින්: <https://www.parliament.lk/uploads/comreports/1476092317082517.pdf>.
- ⁶ පූර්විකාව, 2005 වසරේ අංක 13 දරණ ශ්‍රී ලංකා ව්‍යසන කළමනාකරණ පනත.
- ⁷ 2016 අංක 12 දරණ තොරතුරු දැනගැනීමේ පනත 2016 අගෝස්තුව ක්‍රියාත්මක වූණු අතර, 2017 පෙබරවාරි 03 වන දින සම්පූර්ණයෙන්ම ක්‍රියාකාරී තත්වයට පත් විණි. මෙම පනත මගින් ශ්‍රී ලංකාවේ පුරවැසියන්ට රාජ්‍ය අධිකාරීන්ගේ සන්නකයේ, භාරයේ හෝ පාලනය යටතේ ඇති තොරතුරු වෙත ප්‍රවේශ වීමට අයිතිවාසිකම් ලබාදේ.
- ⁸ ව්‍යසන කළමනාකරණය සඳහා වූ ජාතික සභාවේ ක්‍රියාකාරීත්වයන්ගේ සම්පූර්ණ ලැයිස්තුව පළමු ඇමුණුම තුළින් දක්වා ඇත.
- ⁹ 2005 වසරේ අංක 13 දරණ ශ්‍රී ලංකා ව්‍යසන කළමනාකරණ පනතේ 3 වන වගන්තිය.
- ¹⁰ ආපදා අවදානම අවම කිරීම සඳහා වූ එක්සත් ජාතීන්ගේ කාර්යාලය. 2015. "ආපදා අවදානම අවම කිරීම සඳහා වන සෙන්දයි රාමුව 2015-2030". ප්‍රවේශය මෙතැනින්: https://www.unisdr.org/files/43291_sendaiframeworkfordrren.pdf.
- ¹¹ ව්‍යසන කළමනාකරණය සඳහා වූ ජාතික සභාව 2005 වසරේ අවසන් කාර්තු දෙකේ සහ 2006 සිට 2018 දක්වා වූ වසර 13 හි සෑම කාර්තුවකම රැස්වීම අවශ්‍යව තිබිණි.
- ¹² ආපදා අවස්ථාවන්හි විශ්ලේෂණය හා ව්‍යසන කළමනාකරණය සඳහා වූ ජාතික සභාවේ ප්‍රතිවාරය හතරවන ඇමුණුමේ දක්වා ඇත.
- ¹³ 2005 වසරේ අංක 13 දරණ ශ්‍රී ලංකා ව්‍යසන කළමනාකරණ පනතේ 5(3) වන වගන්තිය.
- ¹⁴ 2005 වසරේ අංක 13 දරණ ශ්‍රී ලංකා ව්‍යසන කළමනාකරණ පනතේ 6(1) වන වගන්තිය.
- ¹⁵ 2005 වසරේ අංක 13 දරණ ශ්‍රී ලංකා ව්‍යසන කළමනාකරණ පනතේ 4(ඉ) වන වගන්තිය.
- ¹⁶ 2005 වසරේ අංක 13 දරණ ශ්‍රී ලංකා ව්‍යසන කළමනාකරණ පනතේ 10(3) වන වගන්තිය.
- ¹⁷ ආපදා කළමනාකරණ මධ්‍යස්ථානය සංයුක්ත සැලසුම 2010 - 2014, ප්‍රකාශය - 2010. ප්‍රවේශය මෙතැනින්: <http://www.dmc.gov.lk/attchments/Corporate%20Plan/document.pdf>.
- ¹⁸ එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවර්ධන වැඩසටහන. 2011. ශ්‍රී ලංකාවේ එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවර්ධන වැඩසටහනේ ආපදා කළමනාකරණ වැඩසටහනේ ප්‍රතිඵල-පදනම් කොටගත් ඇගයුම, අවසාන වාර්තාව". ප්‍රවේශය මෙතැනින්: <https://erc.undp.org/evaluation/documents/download/5316>.
- ¹⁹ අමාත්‍යාංශය, 2007 සිට රැස්වීම් වලදී ව්‍යසන කළමනාකරණය සඳහා වූ ජාතික සභාවට අනුයුක්ත කරගන්නා ලදී.
- ²⁰ අමාත්‍යාංශය, 2009 සිට රැස්වීම් වලදී ව්‍යසන කළමනාකරණය සඳහා වූ ජාතික සභාවට අනුයුක්ත කරගන්නා ලදී.
- ²¹ අමාත්‍යාංශය, 2010 සිට රැස්වීම් වලදී ව්‍යසන කළමනාකරණය සඳහා වූ ජාතික සභාවට අනුයුක්ත කරගන්නා ලදී.
- ²² අමාත්‍යාංශය, 2007 සිට රැස්වීම් වලදී ව්‍යසන කළමනාකරණය සඳහා වූ ජාතික සභාවට අනුයුක්ත කරගන්නා ලදී.